

УДК 331.101.3:331.108:631(477)

Чорна Д.М. здобувач першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти
4-го року навчання
спеціальність «Менеджмент»
Науковий керівник: Голєва М.С. PhD
Національний університет
біоресурсів і природокористування України
(м.Київ, Україна)

МОТИВАЦІЯ МОЛОДИХ ФАХІВЦІВ В АПК: СУЧАСНІ МЕТОДИ СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ

Агропромисловий комплекс (АПК) посідає важливе місце в економіці України, забезпечуючи продовольчу безпеку країни та значну частку валютних надходжень від експорту [1]. Проте, незважаючи на стратегічне значення галузі, АПК стикається з проблемою залучення та утримання молодих кваліфікованих кадрів. Особливо гостро ця проблема стоїть у сільській місцевості, де часто спостерігається дефіцит спеціалістів [3].

Одна з основних причин відтоку молоді з агросфери – це відсутність належної мотивації. Молоді фахівці не лише прагнуть гідної заробітної плати, але й хочуть реалізовувати себе, розвиватися та мати комфортні умови праці [3].

Сучасна система мотивації працівників в АПК потребує оновлення з урахуванням змін у трудових очікуваннях молодого покоління. Одним з ефективних напрямів є матеріальне стимулювання. Зокрема, це конкурентоспроможна заробітна плата, що враховує регіональні особливості та рівень кваліфікації працівника. Також широко застосовується преміювання за досягнення виробничих показників, надбавки за умови підвищеного ризику або за ефективне використання ресурсів.

Окрім цього, аграрні підприємства все частіше пропонують молодим працівникам житло або компенсують витрати на проживання. Деякі агрохолдинги, як-от "Кернел" чи "МХП", пропонують соціальні пакети, які включають медичне страхування, трансфер до місця роботи, харчування та інше [4].

Проте сучасна мотивація не обмежується лише грошовими заохоченнями. Велике значення мають нематеріальні фактори. Молодь прагне розвиватися,

тому важливо забезпечити їм можливість проходження тренінгів, навчання, участі у семінарах та міжнародних стажуваннях. Програми професійного розвитку мають бути системними та перспективними.

Ще одним важливим мотиваційним чинником є визнання досягнень. Це можуть бути внутрішні конкурси, відкрите вшанування найкращих працівників, почесні грамоти, а також публікації про досягнення в корпоративних виданнях. Такі форми підвищують емоційне залучення до роботи.

Крім того, дедалі більше підприємств в АПК впроваджують електронні системи управління персоналом, які дозволяють працівникам отримувати швидкий зворотний зв'язок, оцінювати свою ефективність, проходити онлайн-курси та планувати кар'єрний ріст [4]. Це також сприяє мотивації, адже молодь звикла до цифрових інструментів у повсякденному житті.

Позитивні приклади демонструють, що інвестування в розвиток молоді в АПК дає реальні результати. Так, ряд підприємств у Вінницькій та Хмельницькій областях запровадили програми наставництва, де досвідчені фахівці передають знання молодим, тим самим зменшуючи плинність кадрів та підвищуючи їхню мотивацію [2].

У підсумку, можна зробити висновок, що ефективна мотивація молодих фахівців в АПК потребує комплексного підходу. Поєднання матеріального стимулювання з можливостями розвитку, підтримкою та визнанням забезпечує довготривалу зацікавленість молоді в роботі у цій галузі. Важливим є і стратегічне бачення — підприємства мають не лише «утримувати», а й розвивати молодих спеціалістів як майбутніх лідерів агросектору [1].

Список використаних джерел:

1. Аграрний сектор України у 2023 році: складові стійкості, проблеми та перспективи розвитку. Проблеми розвитку підприємництва. 2023. Вип. 5. С. 61–69.
2. Стратегія розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.03.2024 № 1163-р.
3. Працевлаштування молоді на селі: виклики та шляхи вирішення. Соціальні науки. 2022. Вип. 11. С. 45–51.
4. HR-практики аграрних холдингів: приклади компаній МХП та Кернел. Бізнес і менеджмент. 2023. Вип. 2. С. 38–44.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет аграрного менеджменту
(кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту)
Гуманітарно-педагогічний факультет
(кафедри соціальної роботи та реабілітації)
Purdue University (USA)
Fater Academy of India (India)
Національний університет «Запорізька політехніка»
НТУ «Дніпровська політехніка»**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
«РОЛЬ МОЛОДИ У РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ»**

**15-16 квітня 2025 р.
Київ, онлайн, Zoom**

Роль молоді у розвитку АПК України [Електронний ресурс]: зб. матеріалів ІХ міжнар. наук.-практ. конф. (15-16 квітня 2025 р.). Київ: НУБіП України, 2025. 362 с. PDF-формат; мережеве видання; інституційний репозитарій.

**КОНФЕРЕНЦІЯ ПРОВЕДЕНА В РАМКАХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПРОЄКТУ
МОДУЛЬ ЖАНА МОНЕ «ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ
ІНКЛЮЗІЇ В ЄС» ЗА ПІДТРИМКИ ЕРАЗМУС+,
101127466 – EPSEI – ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

*Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету аграрного менеджменту
(протокол № 11 від 19 травня 2025 року)*

Збірник укладено за матеріалами ІХ міжнародної науково-практичної конференції «Роль молоді у розвитку АПК України». Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

The collection is based on the materials of the V International Scientific and Practical Conference "The Role of Youth in the Development of AIC of Ukraine", conducted by the Faculty of Agrarian Management and the Faculty of Humanities and Education of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. The content of the sections is synchronized with the main directions of the conference.

The publication is designed for scientists, teachers, graduate students, students.

Редакційна колегія:

Шинкарук Л.В., д. екон. наук, проф., член-кореспондент НАН України (голова);
Деліні М.М., д. екон. наук, професор; Прушківська Е. В., д. екон. наук, професор;
Сопівник І.В., д. пед. наук, доцент, завідувач кафедри соціальної роботи та реабілітації;
Супрун Д.М., д. пед. наук, професор; Осадченко І.І., д. пед. наук, професор;
Власенко Т.О, к. екон. наук, доцент, звідувач кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту;
Алексєєва К.А., к.наук з держ. упр., доцент; Гаврилюк В.П. к.екон. наук, доцент;
Дергач А.В., к.наук з держ. упр., доцент; Лобунець Т.В., к. екон. наук, доцент;
Чемодуров О.М., к. екон. наук, доцент; Юзба В.О. к. екон. наук, доцент;
Прохорчук О.М., к. пед. наук, доцент; Тілікіна Н.В., к. екон.наук, доцент;
Мовчун С.В., к.екон.наук; Власенко К.О., к.пед.наук; Голева М.С., PhD, асистент;
Будегай В.А., асистент; Кендус Д.І., асистент.

Тези доповідей подано в авторській редакції.

Автори відповідають за достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів

© НУБіП України,
2025 © Автори, 2025